

Sygn. akt I KK 9/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 maja 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Eugeniusz Wildowicz

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

Protokolant Anna Kuras

w sprawie **M. P.**

skazanego za czyn z art. 207 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 18 maja 2021 r.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w O.

z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. akt VII Ka (...)

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w B.

z dnia 8 listopada 2019 r., sygn. akt II K (...),

na podstawie art. 537 § 1 i 2 k.p.k.

**uchyla wyrok w części, w której nie zawiera rozstrzygnięcia o środku
karnym wymienionym w art. 41a § 3a k.k. i w tym zakresie przekazuje
sprawę do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym
Sądowi Okręgowemu w O..**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w B. wyrokiem z dnia 8 listopada 2019 r., sygn. akt II K (...), uznał M. P. za winnego tego, że w okresie od stycznia 2018 r. do 28 stycznia 2019 r. w B. , w woj. (...), znęcał się fizycznie i psychicznie nad osobą najbliższą – matką J. P. w ten sposób, że wszczynał awantury domowe, w trakcie których znieważał ją słowami obelżywymi, groził pobiciem, wyganiał z domu, szarpał za ubrania oraz uderzał pięściami po ciele i głowie, tj. czynu z art. 207 § 1 k.k. i wymierzył mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Prokurator Rejonowy w B. zaskarżył ten wyrok na niekorzyść oskarżonego, w części dotyczącej „orzeczenia kary, a mianowicie niezastosowania w stosunku do oskarżonego środków karnych w postaci nakazu opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzoną oraz zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej i zakazu kontaktowania się z pokrzywdzoną”. Zarzucił szeroko opisane:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść, polegający na niesłusznym uznaniu, zachodzą okoliczności pozwalające na niezastosowanie wobec oskarżonego środków karnych w postaci nakazu opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzoną, zakazu kontaktowania się z pokrzywdzoną i zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej,

2. rażąco niewspółmierność kary orzeczonej wobec M. P. w wyniku niezastosowania środków karnych w postaci nakazu opuszczenia lokalu, zakazu zbliżania się i kontaktowania się z pokrzywdzoną

- i wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części, poprzez zastosowanie wobec oskarżonego środków karnych w postaci nakazu opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzoną na okres 2 lat od uprawomocnienia się wyroku, zakazu kontaktowania się z pokrzywdzoną na okres 2 lat od uprawomocnienia się wyroku i zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej na odległość mniejszą niż 20 metrów na okres 2 lat od uprawomocnienia się wyroku”.

Sąd Okręgowy w O. wyrokiem z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. akt VII Ka (...), zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że na podstawie art. 41a § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci nakazu opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzoną na okres roku, w pozostałym zakresie wyrok utrzymał w mocy. Zwolnił również oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

W pisemnym uzasadnieniu nadmienił, że „w wyniku omyłki nie orzekł obligatoryjnego (na podstawie art. 41a § 3a k.k.) zakazu kontaktowania się z pokrzywdzoną”.

Kasację od prawomocnego wyroku Sądu odwoławczego wniósł Prokurator Generalny. Na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. zaskarżył wyrok w części dotyczącej orzeczenia o środka karnym w postaci nakazu opuszczenia lokalu, na niekorzyść M.P. . Zarzucił: „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego materialnego, to jest art. 41a § 3a k.k. w zw. z art. 41a § 1 k.k., poprzez nieorzeczenie wobec M. P. – uznanego za winnego popełnienia przestępstwa z art. 207 § 1 k.k. – obligatoryjnego zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej J. P. , w sytuacji orzeczenia wobec niego środka karnego w postaci nakazu okresowego opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z ww. pokrzywdzoną”.

Autor kasacji wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi II instancji do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja, wniesiona przed upływem roku od daty uprawomocnienia się orzeczenia (art. 524 § 3 k.p.k.), jest zasadna w stopniu oczywistym, co przy zastosowaniu w art. 535 § 5 k.p.k. pozwoliło uwzględnić ją w całości na posiedzeniu bez udziału stron.

Zgodzić się należy z Prokuratorem Generalnym, że zaskarżony wyrok jest wadliwy, gdyż zapadł z rażącym naruszeniem przepisu art. 41a § 3a k.k., rozpatrywanego w kontekście art. 41a § 1 k.k. oraz że uchybienie to niewątpliwie miało istotny wpływ na treść wyroku.

Sąd odwoławczy, częściowo uwzględniając apelację prokuratora, na podstawie art. 41a § 1 k.k. orzekł wobec M. P. środek karny w postaci nakazu opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzoną na okres roku. Nie dostrzegł jednak przy wyrokowaniu, co przyznano w pisemnym uzasadnieniu orzeczenia, że stosując ten środek karny, był zobowiązany, bo wymaga tego art. 41a § 3a k.k., zastosować wobec oskarżonego na ten sam okres także środek karny, polegający

na zakazie zbliżania się do pokrzywdzonej. Wniosek w tym zakresie został zresztą zawarty w apelacji prokuratora.

Jakkolwiek w kasacji zadeklarowano zaskarżenie wyroku Sądu Okręgowego w O. w części dotyczącej orzeczenia o środku karnym, to treść całej skargi przemawiała za uznaniem, że Autorowi chodziło o zaskarżenie wyroku w części, w jakiej nie zawiera orzeczenia o zastosowaniu wobec skazanego obligatoryjnego środka karnego, które to zaskarżenie dopuszcza ustawa (zob. art. 425 § 2 zd. drugie k.p.k.). Dlatego też, w uwzględnieniu kasacji Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok w części, w jakiej nie zawiera rozstrzygnięcia o środku karnym wymienionym w art. 41a § 3a k.k. i w tym zakresie sprawę przekazał do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym Sądowi Okręgowemu w O. , który wyda stosowne orzeczenie.